

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

6 päivänä lokakuuta 2009 (*)

Poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – Puitepäätos 2002/584/YOS – Eurooppalainen pidätysmääräys ja jäsenvaltioiden väliset luovuttamismenettelyt – 4 artiklan 6 alakohta – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvarainen kieltäytymisperuste – Täytäntöönpano kansallisessa oikeudessa – Kiinni otettu henkilö, joka on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansalainen – Täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ei pane eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, mikäli oleskelu sen alueella on kestänyt viisi vuotta – EY 12 artikla

Asiassa C-123/08,

jossa on kyse EU 35 ja EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Rechtbank Amsterdam (Alankomaat) on esittänyt 28.12.2007 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.3.2008, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, joka koskee sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, jonka kohteena on

Dominic Wolzenburg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, K. Lenaerts ja M. Ilešić sekä tuomarit A. Tizzano, A. Borg Barthet, J. Malenovský, J. Klučka, U. Lohmus ja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen 17.3.2008 päivätyn pyynnön, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.3.2008 ja jossa pyydetään ennakkoratkaisupyyntön käsittelemistä kiireellisessä menettelyssä työjärjestyksen 104 b artiklan mukaisesti,

ottaen huomioon yhteisöjen tuomioistuimen kolmannen jaoston 2.4.2008 tekemän päätöksen siitä, että ennakkoratkaisupyyntöä ei käsitellä kiireellisessä menettelyssä,

ottaen huomioon työjärjestyksen 104 b artiklan 2 kohdan viidennen alakohdan nojalla jatkettussa kirjallisessa käsittelyssä ja 17.2.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Wolzenburg, edustajinaan advocaat D. Wiersum ja advocaat J. van der Putte,
- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja M. Noort,
- Tanskan hallitus, asiamiehenään C. Pilgaard Zinglensen,

- Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja J. Kemper,
- Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja J.-C. Niollet,
- Itävallan hallitus, asiamiehinään E. Riedl ja T. Fülöp,
- Puolan hallitus, asiamiehenään M. Dowgielewicz,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään S. Grünheid ja R. Troosters,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.3.2009 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL L 190, s. 1) 4 artiklan 6 alakohdan ja EY 12 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, joka on vireillä Rechtbank Amsterdamin Internationale Rechtshulpkamerissa (Amsterdamin alioikeuden kansainvälisestä oikeusavusta vastaava jaosto, jäljempänä täytäntöönpanosta vastaava Alankomaiden oikeusviranomainen) ja joka koskee Staatsanwaltschaft Aachenin (jäljempänä pidätysmääräyksen antanut Saksan oikeusviranomainen) 13.7.2006 antaman eurooppalaisen pidätysmääräyksen, jonka kohteena on Saksan kansalainen Wolzenburg, täytäntöönpanoa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionisopimuksen VI osasto

3 Amsterdamin sopimuksen voimaantulopäivästä annetun ilmoituksen, joka julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä 1.5.1999 (EYVL L 114, s. 56), mukaan Alankomaiden kuningaskunta on antanut EU 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun julistuksen, jolla se on hyväksynyt yhteisöjen tuomioistuimen toimivallan antaa ennakkoratkaisuja EU 35 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Puitepäätos 2002/584/YOS

4 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. – Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet

rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.”

5 Kyseisen puitepäättöksen johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa täsmennetään seuraavaa:

”Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. – –”

6 Saman puitepäättöksen johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että sen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jossa etsitty henkilö on otettu kiinni, on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta.”

7 Puitepäättöksen 2002/584 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa määritellään eurooppalainen pidätysmääräys ja sen täytäntöönpanoa koskeva velvollisuus seuraavasti:

”1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäättöksen määräysten mukaisesti.”

8 Kyseisen puitepäättöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jos on annettu tuomio, jossa on määrätty rangaistus, eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

9 Saman puitepäättöksen 3 artiklassa luetellaan kolme ”eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdotonta kieltäytymisperustetta”.

10 Puitepäättöksen 2002/584 4 artiklassa, jonka otsikkona on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet”, esitetään nämä perusteet seitsemässä alakohdassa. Artiklan 6 alakohdassa säädetään tältä osin seuraavaa:

”Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

– –

6) jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö

oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.”

11 Kyseisen puitepäättöksen 5 artiklassa, jonka otsikkona on ”Eriyistätapauksissa annettavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takuut”, säädetään seuraavaa:

”Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

--

3) jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.”

12 Saman puitepäättöksen 11 artiklan, jonka otsikkona on ”Etsityn henkilön oikeudet”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kun etsitty henkilö otetaan kiinni, toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa hänelle kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tiedon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä sekä hänen mahdollisuudestaan antaa suostumuksensa siihen, että hänet luovutetaan määräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.”

Puitepäättös 2008/909/YOS

13 Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehty neuvoston puitepäättös 2008/909/YOS (EUVL L 327, s. 27), jota sovelletaan mutatis mutandis myös rangaistusten täytäntöönpanoon puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan mukaisissa tapauksissa, on sen 29 artiklan nojalla pantava jäsenvaltioissa täytäntöön 5.12.2011 mennessä.

14 Puitepäättöksen 2008/909 3 artiklan 1 kohdassa täsmennetään, että tämän puitepäättöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen helpottamiseksi tunnustettava tuomio ja pantava rangaistus täytäntöön.

15 Kyseisen puitepäättöksen 4 artiklan 7 kohdan a alakohdassa on valinnainen säännös, jonka nojalla jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi lähettää tuomion täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon, jos tuomittu asuu tässä valtiossa ja on laillisesti oleskellut siellä vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti.

Direktiivi 2004/38/EY

16 Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY (EUVL L 158, s. 77, ja oikaisut EUVL 2004, L 229, s. 35, EUVL 2005, L 197, s. 34 ja EUVL 2007, L 204, s. 28) johdanto-osan 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Niille unionin kansalaisille, jotka ovat päättäneet asettua pitkäksi aikaa vastaanottavaan jäsenvaltioon, annettava pysyvä oleskeluoikeus vahvistaisi tunnetta unionin kansalaisuudesta ja on keskeinen tekijä unionin perustavoitteisiin kuuluvan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamisessa. Tätä varten olisi säädettävä, että kaikki unionin kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä saavat oikeuden pysyvään oleskeluun oleskeltuaan vastaanottavassa jäsenvaltiossa yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan tämän direktiivin ehtojen mukaisesti ilman, että heihin on kohdistettu karkottamistoimenpidettä.”

17 Kyseisen direktiivin 16 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Unionin kansalaisilla, jotka ovat oleskelleet laillisesti vastaanottavan jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viisi vuotta, on oikeus pysyvään oleskeluun sen alueella. –”

18 Saman direktiivin 19 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on oleskelun keston tarkistettuaan myönnettävä unionin kansalaisille, joilla on oikeus pysyvään oleskeluun, hakemuksesta pysyvän oleskeluoikeuden osoittava todistus.”

Kansallinen oikeus

19 Puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohta ja 5 artiklan 3 alakohta pannaan Alankomaiden oikeusjärjestyksessä täytäntöön luovuttamisesta 29.4.2004 annetun lain (Overleveringswet) (Staatsblad 2004, nro 195; jäljempänä OLW) 6 §:llä.

20 OLW:n 6 §:n 1–3 momentti koskevat Alankomaiden kansalaisia. Tämän pykälän 1 momentilla pannaan täytäntöön kyseisen puitepäättöksen 5 artiklan 3 alakohta, ja sen 2 ja 3 momentilla puolestaan pannaan täytäntöön puitepäättöksen 4 artiklan 6 alakohta. Kahdessa viimeksi mainitussa momentissa säädetään seuraavaa:

”2. Alankomaiden kansalaisen luovuttamista ei sallita, jos luovuttamista pyydetään tälle lainvoimaisella tuomiolla määrätyn vapausrangaistuksen täytäntöön panemista varten.

3. Jos luovuttamisesta kieltäydytään pelkästään 2 momentissa säädetyn perusteella, syyttäjä ilmoittaa luovutuspyynnön tehneelle oikeusviranomaiselle valmiudesta vastata tuomion täytäntöönpanosta tuomittujen siirtämisestä 21.3.1983 tehdyn yleissopimuksen 11 artiklassa määrätyn menettelyn tai muun sovellettavan sopimuksen mukaisesti.”

21 OLW:n 6 §:n 5 momentissa, joka koskee muita henkilöitä kuin Alankomaiden kansalaisia, olivatpa he jäsenvaltion tai kolmannen valtion kansalaisia, säädetään seuraavaa:

”Edellä olevia 1–4 momenttia sovelletaan myös ulkomaalaiseen, jolla on pysyvä oleskelulupa, mikäli hänet voidaan asettaa Alankomaissa syytteeseen eurooppalaisen pidätysmääräyksen perustana olevista teoista ja mikäli hänen osaltaan on syytä olettaa, ettei hän menetä oikeuttaan oleskella Alankomaissa hänelle luovuttamisen jälkeen määrätyn rangaistuksen tai toimenpiteen vuoksi.”

22 Ulkomaalaislain (Vreemdelingenwet), joka on annettu 23.11.2000 (Staatsblad 2000, nro 495; jäljempänä Vw), 8 §:n e kohdasta ilmenee, että ulkomaalainen oleskelee yhteisön kansalaisena laillisesti Alankomaissa ainoastaan, jos hänen oleskelunsa perustuu EY:n perustamissopimuksen tai Euroopan talousalueesta 2.5.1992 tehdyn sopimuksen (EYVL 1994, L 1, s. 3) nojalla annettuun säännökseen.

23 Vw:n 9 §:n 2 momentissa säädetään, että kun ulkomaalaisen oleskelu on laillista tämän lain 8 §:n e kohdan nojalla ja hän on yhteisön kansalainen, Alankomaiden oikeusministeri myöntää hänelle todistuksen tämän oleskelun laillisuudesta, jos hän on saanut direktiivin 2004/38 16 artiklassa tarkoitetun pysyvän oleskeluoikeuden.

24 Vw:n 20 §:n, jonka otsikkona on ”Pysyvä oleskelulupa”, 1 momentista ilmenee, että Alankomaiden oikeusministeri on toimivaltainen myöntämään pysyvän oleskeluluvan.

25 Vw:n 21 §:n 1 momentin a kohdassa säädetään, että hakemus tämän lain 20 §:ssä tarkoitetun pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi voidaan hylätä vain, jos ulkomaalainen ei ole oleskellut Alankomaissa saman lain 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla laillisesti ja yhtäjaksoisesti välittömästi hakemuksen tekemistä edeltäneiden viiden vuoden ajan.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

26 Kaksi saksalaista tuomioistuinta määräsi vuonna 2002 antamillaan tuomioilla Wolzenburgille kaksi ehdollista vapausrangaistusta useista vuonna 2001 tehdyistä rikoksista, muun muassa marihuanan tuonnista Saksaan.

27 Amtsgericht Aachen (Saksa) muunsi nämä kaksi rangaistusta yhteisrangaistuksesta 27.3.2003 tekemällään päätöksellä (”Gesamtstrafenbeschluss”) yhdeksi vuoden ja yhdeksän kuukauden pituiseksi ehdolliseksi vapausrangaistukseksi.

28 Wolzenburg tuli Alankomaihin vuoden 2005 kesäkuun alussa. Hän asuu Venlossa sijaitsevassa asunnossa omissa nimissään ja puolisonsa nimissä tehdyn vuokrasopimuksen perusteella.

29 Amtsgericht Plettenberg (Saksa) määräsi 5.7.2005 tekemällään päätöksellä vuonna 2003 ehdollisena tuomitun yhteisrangaistuksen pantavaksi täytäntöön, koska Wolzenburg oli rikkonut sille asetettuja ehtoja.

30 Pidätysmääräyksen antanut Saksan oikeusviranomainen antoi 13.7.2006 Wolzenburgista eurooppalaisen pidätysmääräyksen.

31 Kyseinen viranomainen ilmoitti 17.7.2006 Wolzenburgin Schengenin tietojärjestelmään (SIS) hänen lainvoimaiseksi tulleen vapausrangaistuksensa täytäntöönpanoa varten.

32 Wolzenburg otettiin kiinni ja väliaikaiseen säilöön Alankomaissa 1.8.2006 kyseisen ilmoituksen perusteella.

33 Pidätysmääräyksen antanut Saksan oikeusviranomainen lähetti 3.8.2006 täytäntöönpanosta vastaavalle Alankomaiden oikeusviranomaiselle 13.7.2006 annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja pyysi Wolzenburgin luovuttamista tälle tuomitun, vuoden ja yhdeksän kuukauden pituisen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

34 Wolzenburg ilmoittautui 20.9.2006 Alankomaiden maahanmuutto- ja kansalaistamisyksikössä tullakseen kirjatuksi Alankomaissa unionin kansalaisena.

35 Wolzenburg työskenteli Alankomaissa palkkatyössä vuoden 2005 viimeisestä vuosineljänneksestä lähtien ennen kuin hän vuoden 2008 syyskuusta aloitti opiskelun.

36 Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta ilmenee, että Wolzenburg ei ole suostunut siihen, että täytäntöönpanosta vastaava Alankomaiden oikeusviranomainen luovuttaa hänet pidätysmääräyksen antaneelle Saksan oikeusviranomaiselle OLW:ssä säädetyn yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.

37 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoittaa, että teot, joiden perusteella Wolzenburgista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, ovat Alankomaiden oikeuden mukaan rangaistavia ja että Wolzenburg ei voi menettää oikeuttaan oleskella Alankomaissa niiden rikosten takia, joista hänet on tuomittu Saksassa.

38 Kyseinen tuomioistuin toteaa myös, että Wolzenburg ei täytä edellytyksiä, jotka on säädetty pysyvän oleskeluluvan saamiseksi Alankomaiden alueella, koska hän ei ole vielä oleskellut Alankomaissa yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan, mutta että unionin kansalaiset, jotka oleskelevat laillisesti jäsenvaltiossa yhteisön oikeuden nojalla, eivät aina päätä hakea tällaista lupaa.

39 Tässä tilanteessa Rechtbank Amsterdam on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko henkilöinä, jotka puitepäätöksen [2002/584] 4 artiklan 6 alakohdassa tarkoitetulla tavalla oleskelevat täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa tai asuvat siellä vakinaisesti, pidettävä henkilöitä, jotka eivät ole täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion kansalaisia mutta jotka ovat toisen jäsenvaltion kansalaisia ja jotka oleskelevat EY 18 artiklan 1 kohdan perusteella laillisesti täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, tämän laillisen oleskelun kestosta riippumatta?

2) a) Jos kysymykseen 1 vastataan kieltävästi, onko kysymyksessä 1 tarkoitettuja käsitteitä tulkittava siten, että ne koskevat henkilöitä, joilla ei ole täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion kansalaisuutta mutta joilla on toisen jäsenvaltion kansalaisuus ja

jotka ovat ennen eurooppalaiseen pidätysmääräykseen perustuvaa kiinni ottamistaan oleskelleet täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa laillisesti vähintään tietyn ajan EY 18 artiklan 1 kohdan nojalla?

b) Jos kysymykseen 2a vastataan myöntävästi, mitä vaatimuksia oleskelun lainmukaiselle kestolle voidaan asettaa?

3) Jos kysymykseen 2a vastataan myöntävästi, voiko täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio asettaa oleskelun lainmukaista kestoa koskevan vaatimuksen lisäksi myös muita hallinnollisia vaatimuksia, kuten vaatimuksen pysyvästä oleskeluluvasta?

4) Kuuluuko kansallinen toimenpide, jossa vahvistetaan edellytykset, joiden täyttyessä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion oikeusviranomainen kieltäytyy panemasta täytäntöön vapausrangaistuksen täytäntöönpanoon tähtäävän eurooppalaisen pidätysmääräyksen, EY:n perustamissopimuksen (aineelliseen) soveltamisalaan?

5) Kun otetaan huomioon, että

– OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momentin säännösten mukaan henkilöitä, jotka eivät ole Alankomaiden kansalaisia mutta joilla on pysyvä lupa oleskella Alankomaissa, kohdellaan samalla tavalla kuin Alankomaiden kansalaisia

ja että

– kyseisistä säännöksistä seuraa, että näihin ryhmiin kuuluvien henkilöiden luovuttamisesta on kieltäydyttävä, jos eurooppalainen pidätysmääräys koskee lainvoimaisen vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa,

ovatko OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momentti vastoin EY 12 artiklassa määrättyä syrjintäkieltoa siitä syystä, että tarkoitettua samanlaista kohtelua ei sovelleta muiden jäsenvaltioiden kansalaisiin, joilla on EY 18 artiklan 1 kohtaan perustuva oleskeluoikeus ja jotka eivät menetä tätä oleskeluoikeuttaan tuomitun lainvoimaisen vapausrangaistuksen takia mutta joilla ei ole pysyvää lupaa oleskella Alankomaissa?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

40 Aluksi on ensinnäkin palautettava mieleen, että kuten tämän tuomion 3 kohdasta ilmenee, yhteisöjen tuomioistuin on tässä tapauksessa EU 35 artiklan nojalla toimivaltainen lausumaan puitepäätöksen 2002/584 tulkinnasta.

41 Toiseksi on täsmennettävä, että kyseisen puitepäätöksen 32 artiklan mukaan tätä päätöstä sovelletaan sellaisia tekoja koskeviin luovuttamispyyntöihin, jotka on tehty, kuten pääasiassa, ennen 1.1.2004, sillä edellytyksellä, että täytäntöönpanojäsenvaltio ei ole antanut lausumaa, jossa se ilmoittaa jatkavansa näiden pyyntöjen käsittelemistä ennen kyseistä päivää sovellettavan, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan järjestelmän mukaisesti. On selvää, että Alankomaiden kuningaskunta ei ole antanut tällaista lausumaa.

Neljäs kysymys

42 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee neljännellä kysymyksellään, joka on tutkittava ensiksi, pääasiallisesti, onko jäsenvaltion kansalaisella, joka asuu laillisesti toisessa jäsenvaltiossa, oikeus vedota EY 12 artiklan ensimmäiseen kohtaan sellaista OLV:n kaltaista kansallista lainsäädäntöä vastaan, jossa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä toimivaltainen oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

43 Tästä on todettava, että vaikka EY 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa kielletäänkin kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä EY:n perustamissopimuksen soveltamisalalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen erityismääräysten soveltamista, puitepäätos 2002/584 on tehty unionisopimuksen eikä EY:n perustamissopimuksen nojalla.

44 Tästä toteamuksesta ei kuitenkaan voida päätellä, että kansalliset säännökset ja määräykset, jotka jäsenvaltio antaa unionisopimuksen soveltamisalaan kuuluvan toimen panemiseksi täytäntöön, jäisivät kokonaan sen valvonnan ulkopuolelle, joka koskee niiden laillisuutta yhteisön oikeuden kannalta.

45 Jäsenvaltiot nimittäin eivät voi puitepäätoksen täytäntöönpanossa rikkoa yhteisön oikeutta, erityisesti EY:n perustamissopimuksen niitä määräyksiä, jotka koskevat kaikille unionin kansalaisille tunnustettua oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.

46 Tässä asiassa on todettava, että Wolzenburgin kaltaisen henkilön tilanne kuuluu sen oikeuden soveltamisalaan, joka koskee unionin kansalaisten vapaata liikkuvuutta ja vapaata oleskelua jäsenvaltioissa, joten se kuuluu EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan. Kun Wolzenburg asettui asumaan Alankomaihin, hän käytti EY 18 artiklan 1 kohdassa kaikille unionin kansalaisille annettua oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti muun jäsenvaltion kuin sen jäsenvaltion alueella, jonka kansalaisia he ovat.

47 Neljänteen kysymykseen on siis vastattava, että jäsenvaltion kansalaisella, joka asuu laillisesti toisessa jäsenvaltiossa, on oikeus vedota EY 12 artiklan ensimmäiseen kohtaan sellaista OLV:n kaltaista kansallista lainsäädäntöä vastaan, jossa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä toimivaltainen oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

Kolmas kysymys

48 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee kolmannella kysymyksellään, joka on tutkittava toiseksi, pääasiallisesti, onko puitepäätoksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaa tulkittava siten, että täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio voi oleskelun kestoja tässä valtiossa koskevan edellytyksen lisäksi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen, josta kyseisessä säännöksessä säädetään, soveltamisen edellytykseksi myös muita hallinnollisia vaatimuksia, kuten vaatimuksen pysyvistä oleskeluluvasta.

49 Tämän osalta on huomattava, että direktiivin 2004/38 16 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että unionin kansalaisella, joka on oleskellut laillisesti

vastaanottavan jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viisi vuotta, on oikeus pysyvään oleskeluun sen alueella.

50 Kyseisen direktiivin 19 artiklassa ei säädetä sellaisten unionin kansalaisten osalta, jotka ovat saaneet saman direktiivin 16 artiklan nojalla oikeuden pysyvään oleskeluun toisen jäsenvaltion alueella, että heillä on oltava pysyvä oleskelulupa.

51 Kyseisissä säännöksissä säädetään sellaisten unionin kansalaisten osalta, jotka ovat asuneet laillisesti toisen jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viisi vuotta, vain siitä, että heille on hakemuksesta myönnettävä pysyvän oleskeluoikeuden osoittava todistus, mutta tällaiseen hakemukseen ei ole velvollisuutta. Tällainen asiakirja on toteava ja todistava, mutta se ei voi olla konstitutiivinen (ks. vastaavasti asia C-85/96, Martínez Sala, tuomio 12.5.1998, Kok., s. I-2691, 53 kohta).

52 Tästä seuraa, että muu hallinnollinen vaatimus, kuten Vw:n 21 §:ssä tarkoitettu pysyvä oleskelulupa, ei voi olla, kun kyse on unionin kansalaisesta, ennakkoodellytyksenä eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen, josta säädetään puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa, soveltamiselle.

53 Kolmanteen kysymykseen on siis vastattava, että puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaa on tulkittava siten, että kun kyse on unionin kansalaisesta, täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ei voi oleskelun kestoja tässä valtiossa koskevan edellytyksen lisäksi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen, josta kyseisessä säännöksessä säädetään, soveltamisen edellytykseksi muita hallinnollisia vaatimuksia, kuten vaatimusta pysyvästä oleskeluluvasta.

Viides kysymys

54 Kolmanteen kysymykseen annetun vastauksen perusteella on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännölle, jolla pannaan täytäntöön puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohta ja jossa tämän valtion toimivaltainen oikeusviranomainen veloitetaan kieltäytymään tämän valtion kansalaisesta annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, kun tällainen kieltäytyminen edellyttää silloin, kun kyse on toisen jäsenvaltion sellaisesta kansalaisesta, jolla on EY 18 artiklan 1 kohtaan perustuva oleskeluoikeus, etsityn henkilön laillista oleskelua kyseisen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan.

55 Tähän kysymykseen vastaamiseksi on ensinnäkin esitettävä joitakin huomautuksia puitepäättöksellä 2002/584 perustetuista luovuttamisjärjestelyistä ja erityisesti tämän päätöksen 4 artiklan 6 alakohdasta.

56 Erityisesti kyseisen puitepäättöksen 1 artiklan 1 ja 2 kohdasta sekä sen johdanto-osan viidennestä ja seitsemännestä perustelukappaleesta ilmenee, että puitepäättöksen tavoitteena on korvata monenvälinen luovuttamisjärjestelmä jäsenvaltioiden välillä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvilla oikeusviranomaisien välisillä rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamisjärjestelyillä tuomioiden

täytäntöönpanoa tai syytteeseen asettamista varten (ks. asia C-66/08, Kozłowski, tuomio 17.7.2008, Kok., s. I-6041, 31 kohta).

57 Vastavuoroisen tunnustamisen periaate, joka on puitepäätöksen 2002/584 rakenteen taustalla, tarkoittaa mainitun puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdan nojalla, että jäsenvaltiot ovat lähtökohtaisesti velvollisia panemaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön. Lukuun ottamatta saman puitepäätöksen 3 artiklassa säädettyjä tapauksia, joissa täytäntöönpanosta on ehdottomasti kieltäydyttävä, jäsenvaltiot nimittäin voivat kieltäytyä panemasta tällaista pidätysmääräystä täytäntöön vain kyseisen puitepäätöksen 4 artiklassa luetelluissa tapauksissa (ks. asia C-388/08 PPU, Leymann ja Pustovarov, tuomio 1.12.2008, 51 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

58 Tästä seuraa, että kansallinen lainsäätäjä, joka sille kyseisen puitepäätöksen 4 artiklassa annettujen mahdollisuuksien nojalla päättää rajoittaa tilanteita, joissa sen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä luovuttamasta etsittyä henkilöä, vain vahvistaa kyseisellä puitepäätöksellä vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen hyväksi perustettuja luovuttamisjärjestelyjä.

59 On nimittäin niin, että kun tällaisessa lainsäädännössä rajoitetaan tilanteita, joissa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, sillä vain helpotetaan etsittyjen henkilöiden luovuttamista sen vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti, josta puitepäätöksen 2002/584 1 artiklan 2 kohdassa säädetään ja joka on tässä päätöksessä säädetty keskeinen sääntö.

60 Tämä keskeinen sääntö huomioon ottaen kyseisen puitepäätöksen 4 artiklassa säädetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista, joiden nojalla voi olla oikeutettua, että täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa toimivaltainen viranomainen kieltäytyy panemasta tällaista määräystä täytäntöön.

61 Jäsenvaltioilla on välttämättä puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan ja erityisesti sen 6 alakohdan, josta ennakkoratkaisupyynnössä on kyse, täytäntöönpanossa selvää harkintavaltaa.

62 Tältä osin on korostettava, että vaikka puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa säädetyn harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen samoin kuin kyseisen päätöksen 5 artiklan 3 alakohdan tavoitteena on etenkin mahdollistaa, että erityistä painoa annetaan mahdollisuudelle parantaa etsityn henkilön mahdollisuuksia sopeutua uudelleen yhteiskuntaan hänen suoritettuaan rangaistuksensa (ks. em. asia Kozłowski, tuomion 45 kohta), tällainen tavoite ei tärkeydestään huolimatta voi olla esteenä sille, että jäsenvaltiot rajoittavat mainitun puitepäätöksen täytäntöönpanossa tämän päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa säädetyn keskeisen säännön mukaisesti tilanteita, joissa on mahdollista kieltäytyä luovuttamasta henkilöä, joka kuuluu kyseisen 4 artiklan 6 alakohdan soveltamisalaan.

63 Siitä, onko pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetyn kaltainen viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua koskeva edellytys vastoin periaatetta, jonka mukaan kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä, on

palautettava mieleen, että tämä periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti perustella (ks. erityisesti asia C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, tuomio 3.5.2007, Kok., s. I-3633, 56 kohta).

64 Ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee, että kun on kyse lainvoimaiseksi tulleella tuomiolla määrätyn vapausrangaistuksen täytäntöönpanosta, Alankomaiden kansalaisten luovuttamisesta pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kieltäydytään, kun taas muiden jäsenvaltioiden kuin Alankomaiden kuningaskunnan kansalaisten osalta tällainen kieltäytyminen edellyttää, että nämä ovat oleskelleet laillisesti Alankomaissa yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan. On siis tutkittava, onko muiden jäsenvaltioiden kansalaisten erilainen kohtelu objektiivisesti perusteltua.

65 Alankomaiden hallitus ilmoittaa tämän osalta, että henkilöiden, jotka eivät ole Alankomaiden kuningaskunnan kansalaisia, luovuttamiskäytännössä kansallinen lainsäätäjä oli todennut, että nämä henkilöt olivat vedonneet hyvin kekseliäisiin argumentteihin osoittaakseen siteensä Alankomaiden yhteiskuntaan, joten se halusi OLW:n 6 §:n 2 ja 5 momentissa ilmaista konkreettisesti objektiivisten kriteerien avulla vaatimuksen, jonka mukaan näiden henkilöiden oleskelun on oltava pysyvää.

66 Saman hallituksen mukaan on legitiimiä, että jäsenvaltio varmistuu vähintään viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua koskevan edellytyksen välityksellä siitä, että täytäntöönpanosta kieltäydytään vain sellaisten eurooppalaisten pidätysmääräysten osalta, jotka on annettu etsityistä henkilöistä, joilla on todellisia tulevaisuudennäkymiä Alankomaissa. Kyseisen hallituksen mukaan on siis legitiimiä edellyttää todellista sidettä etsityn henkilön ja sen yhteiskunnan välillä, johon tämä henkilö haluaa sopeutua uudelleen sen jälkeen, kun rangaistus on pantu siellä täytäntöön.

67 On korostettava, että kuten tämän tuomion 62 kohdassa jo esitettiin, puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa säädetyn harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen tavoitteena on etenkin mahdollistaa, että erityistä painoa annetaan mahdollisuudelle parantaa etsityn henkilön mahdollisuuksia sopeutua uudelleen yhteiskuntaan hänen suoritettuaan rangaistuksensa. On siis legitiimiä, että täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio pyrkii tällaiseen tavoitteeseen vain sellaisten henkilöiden osalta, jotka ovat osoittaneet selvää integroitumista kyseisen jäsenvaltion yhteiskuntaan.

68 Tässä asiassa voidaan katsoa, että täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion omille kansalaisille säädetty pelkkä kansalaisuusedellytys yhtäältä ja muiden jäsenvaltioiden kansalaisille säädetty viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua koskeva edellytys toisaalta ovat omiaan takaamaan, että etsitty henkilö on riittävän integroitunut täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon. Yhteisön kansalaisella, joka ei ole täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion kansalainen ja joka ei ole asunut tämän valtion alueella yhtäjaksoisesti tiettyä ajanjaksoa, on sitä vastoin yleensä enemmän siteitä lähtöjäsenvaltioon kuin täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion yhteiskuntaan.

69 Alankomaiden lainsäädännössä säädetyn erilaisen kohtelun oikeuttaminen yhteisön oikeuden kannalta edellyttää vielä, että kyseinen erilainen kohtelu on oikeassa suhteessa kansallisella lainsäädännöllä lainmukaisesti tavoiteltuun päämäärään nähden. Sillä ei saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi (ks.

erityisesti asia C-158/07, Förster, tuomio 18.11.2008, 53 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

70 Tämän osalta voidaan katsoa, että sääntö, jonka mukaan eurooppalaista pidätysmääräystä ei panna täytäntöön valtion omaa kansalaista vastaan, ei ole ylimitoitettu. Tällaisella kansalaisella nimittäin on kotijäsenvaltioon side, joka on omiaan takaamaan hänen sopeutumisensa uudelleen yhteiskuntaan sen jälkeen, kun hänelle tuomittu rangaistus on pantu siellä täytäntöön. Edellytystä, joka koskee muiden jäsenvaltioiden kansalaisille säädettyä viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua, ei myöskään voida pitää ylimitoitettuna, kun otetaan huomioon erityisesti vaatimukset sen edellytyksen täyttymiseksi, että muut kuin valtion omat kansalaiset integroituvat täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon.

71 Tämän osalta on huomattava, kuten erityisesti Alankomaiden ja Itävallan hallitukset ovat tehneet, että tämä viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua koskeva edellytys on, kuten direktiivin 2004/38 johdanto-osan 17 perustelukappaleesta ja 16 artiklasta ilmenee, juuri säädetty vastaamaan kestoa, jonka jälkeen unionin kansalaiset saavat pysyvän oikeuden oleskella vastaanottavan jäsenvaltion alueella.

72 Lisäksi on muistutettava siitä, että vaikka puitepäätös 2008/909 ei ole sovellettavissa pääasiassa, jäsenvaltiot voivat sen 4 artiklan 7 kohdan a alakohdan yhteydessä edelleen helpottaa tuomion lähettämistä silloin, kun tuomittu asuu ja on laillisesti oleskellut vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella ja säilyttää siellä pysyvän oleskeluoikeuden.

73 On siis todettava, että pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä säädetyn kaltaisella viiden vuoden pituista yhtäjaksoista oleskelua koskevalla edellytyksellä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen päämäärän saavuttamiseksi, jolla pyritään varmistamaan etsittyjen henkilöiden, jotka ovat muiden jäsenvaltioiden kansalaisia, selvä integroituminen täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon.

74 Viidenteen kysymykseen on vastattava edellä esitetyn perusteella, että EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla tämän valtion toimivaltainen oikeusviranomainen kieltäytyy panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu tämän valtion kansalaisesta vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten, vaikka tällainen kieltäytyminen edellyttää silloin, kun kyse on toisen jäsenvaltion sellaisesta kansalaisesta, jolla on EY 18 artiklan 1 kohtaan perustuva oleskeluoikeus, tämän kansalaisen laillista oleskelua kyseisen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan.

Ensimmäinen ja toinen kysymys

75 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien tiedustele ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, jotka on tutkittava yhdessä, pääasiallisesti, miten kauan toisen jäsenvaltion kansalaisten, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, on oleskeltava täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa voidakseen kuulua puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdan soveltamisalaan.

76 On palautettava mieleen, että kun jäsenvaltio on pannut kyseisen 4 artiklan 6 alakohdan täytäntöön päättämättä kuitenkaan tämän säännöksen soveltamista koskevista erityisistä edellytyksistä, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on suoritettava kokonaisarviointi aluksi sen selvittämiseksi, kuuluuko asianomainen henkilö kyseisen säännöksen soveltamisalaan. Etsittyyn henkilöön liittyvällä yksittäisellä seikalla, kuten sillä, kuinka kauan hän on oleskellut kyseessä olevassa jäsenvaltiossa, ei lähtökohtaisesti voi olla yksinään ratkaisevaa merkitystä (ks. vastaavasti em. asia Kozłowski, tuomion 49 kohta).

77 Pääasiassa, jossa on riidatonta, että eurooppalainen pidätysmääräys jätetään panematta täytäntöön vain silloin, kun etsitty henkilö, joka on toisen jäsenvaltion kansalainen, on oleskellut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella vähintään viisi vuotta, on katsottava, että vastaus kyseisiin ennakkoratkaisukysymyksiin ei ole enää tarpeen, koska tämä oleskelun kestoa koskeva edellytys perustuu siihen, että kyseessä oleva jäsenvaltio käyttää sille puitepäättöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohdassa annettua harkintavaltaa, joten kyseisen edellytyksen on katsottava olevan EY 12 artiklan mukainen.

78 Tämän osalta on huomattava, että viidenteen kysymykseen annetusta vastauksesta ilmenee, että EY 12 artikla ei ole esteenä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion kansallisessa oikeudessa säädetyille edellytyksille, jonka nojalla etsittyjen henkilöiden, jotka ovat toisen jäsenvaltion kansalaisia, on oleskeltava ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella viiden vuoden ajan, jotta tämän valtion täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen kieltäytyy luovuttamasta näitä henkilöitä kyseisen puitepäättöksen 4 artiklan 6 alakohdan nojalla.

79 Kahteen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen ei siis ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

80 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Jäsenvaltion kansalaisella, joka asuu laillisesti toisessa jäsenvaltiossa, on oikeus vedota EY 12 artiklan ensimmäiseen kohtaan sellaista luovuttamisesta 29.4.2004 annetun lain (Overleveringswet) kaltaista kansallista lainsäädäntöä vastaan, jossa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä toimivaltainen oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

2) Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 alakohtaa on tulkittava siten, että kun kyse on unionin kansalaisesta, täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ei voi oleskelun kestoa tässä valtiossa koskevan edellytyksen lisäksi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen

harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen, josta kyseisessä säännöksessä säädetään, soveltamisen edellytykseksi muita hallinnollisia vaatimuksia, kuten vaatimusta pysyvästä oleskeluluvasta.

3) EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännölle, jonka nojalla tämän valtion toimivaltainen oikeusviranomainen kieltäytyy panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu tämän valtion kansalaisesta vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten, vaikka tällainen kieltäytyminen edellyttää silloin, kun kyse on toisen jäsenvaltion sellaisesta kansalaisesta, jolla on EY 18 artiklan 1 kohtaan perustuva oleskeluoikeus, tämän kansalaisen laillista oleskelua kyseisen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella yhtäjaksoisesti viiden vuoden ajan.

Allekirjoitukset

[*](#) Oikeudenkäyntikieli: hollanti.